

Ústavný súd Slovenskej republiky v Košiciach na neverejnom zasadnutí senátu konanom 2. decembra 1997 predbežne prerokoval podnet APIS, a. s. so sídlom v Turčianskych Tepliciach, Horné Rakovce 1447, v zastúpení komerčnou právničkou JUDr. Beátou Ambrušovou, Ulica osloboditeľov 6, Martin, vo veci porušenia základného práva na verejné prerokovanie vecí, ako aj práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci sp. zn. Obo 342/96-49 a takto

r o z h o d o l :

Podnet APIS, a. s. Turčianske Teplice o d m i e t a ako zjavne neopodstatnený.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 24. októbra 1997 doručené podanie APIS, a. s. so sídlom v Turčianskych Tepliciach, Horné Rakovce 1447 (ďalej len „navrhovateľ“), zastúpenej JUDr. Beátou Ambrušovou, komerčnou právničkou, so sídlom v Martine, Ulica osloboditeľov 6, označené ako: „Podnet na začatie konania podľa článku 130 ods. 3 Ústavy

Slovenskej republiky pre porušenie základných práv alebo slobôd priznaných čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky“ so štyrmi prílohami.

Z jeho obsahu vyplynulo, že na základe návrhu navrhovateľa z 24. júla 1995 o vydanie predbežného opatrenia podľa § 74 Občianskeho súdneho poriadku Mestský súd v Bratislave svojím uznesením z 15. augusta 1995 (21 NcCb 507/95) tomuto návrhu vyhovel a predbežným opatrením uložil Fondu národného majetku (ďalej len „odporca“) povinnosť zdržať sa akéhokoľvek nakladania s 51 % akcií Slovenských liečebných kúpeľov a. s. Turčianske Teplice. Odporcovmu odvolaniu proti tomuto uzneseniu Najvyšší súd Slovenskej republiky nevyhovel a svojím uznesením z 8. júla 1996 (4 Obo 82/96-20) napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Mestský súd v Bratislave ďalším uznesením z 30. septembra 1996 (24 Cb 186/95) zamietol opätovný návrh odporcu, ktorým požadoval zrušenie uloženého predbežného opatrenia s odvolaním sa na § 77 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, t. j. z toho dôvodu, že dôvody, pre ktoré bolo predbežné opatrenie nariadené, už pominuli. Proti tomuto uzneseniu Mestského súdu v Bratislave podal odporca opätovne odvolanie, o ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol svojím uznesením 30. mája 1997 (Obo 342/96-49) tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ktorým bolo odporcovi uložené predbežné opatrenie (uznesenie Mestského súdu v Bratislave 15. augusta 1995 č. k. 21 NcCb 507/95-27), zrušil.

Navrhovateľ v tejto súvislosti argumentoval tým, že napriek skutočnosti, že v odvolacom konaní proti uzneseniu Mestského súdu v Bratislave sa jednalo o zložitý právny problém, „nebolo vo veci vytýčené ani jedno pojednávanie“, v dôsledku čoho: „APIS, a. s. nemal možnosť v rámci konania o zrušení predbežného opatrenia dosiahnuť účinnú ochranu svojho práva“. V prípade, ak by Najvyšší súd pojednávanie bol vytýčil, podľa názoru navrhovateľa by: „mal možnosť zúčastniť sa pojednávania a vysloviť svoje námietky, odpovedať súdu na otázky a vôbec osobne pred súdom konať“.

Postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v odvolacom konaní o označenom uznesení Mestského súdu v Bratislave pojednávanie nevytýčil,

navrhovateľ hodnotil ako porušenie čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a základného práva v ňom obsiahnutého: „aby sa vec prerokovala v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom“.

Na základe uvedených skutočností navrhovateľ požiadal, aby ústavný súd vo svojom rozhodnutí o podnete vyslovil, že: „konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bolo porušené základné právo spoločnosti APIS, a. s. so sídlom v Turčianskych Tepliciach zakotvené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, a to právo na verejné prerokovanie vecí v jeho prítomnosti a právo, aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom“.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 130 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky oprávnený konať o podnetoch, ktorými fyzické alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich práv. Z konania o podnetoch nie je možné vylúčiť ani postup všeobecných súdov Slovenskej republiky, pokiaľ v jeho dôsledku došlo k porušeniu základného práva alebo slobody fyzickej alebo právnickej osoby ako účastníka súdneho konania (čl. 46 až 50 Ústavy Slovenskej republiky) a pokiaľ tomuto základnému právu alebo slobode neposkytuje žiadny orgán Slovenskej republiky ochranu napríklad prostredníctvom riadneho opravného prostriedku. Pri predbežnom prerokovaní každého podnetu ústavný súd skúma jeho zákonom predpísané náležitosti upravené v § 20 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 293/1995 Z. z., ako aj prípadné dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona. Jednou z podmienok, ktoré ústavný súd skúma pri predbežnom prerokovaní podnetu, je, či nie je zjavne neopodstatnený. Ako ústavný súd už viackrát rozhodol v prípadoch podnetov fyzických alebo právnických osôb: „Jedným z dôvodov odmietnutia podnetu je jeho zjavná neopodstatnenosť, ktorú možno vysloviť v prípade, ak Ústavný súd Slovenskej republiky nezistí priamu príčinnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých namietal pisateľ podnetu“.

Pre potreby predbežného prerokovania podnetu navrhovateľa ústavný súd najprv ustálil obsah základného práva na verejné prerokovanie vecí podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a potom zisťoval, či namietaným konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa vôbec vytvorila možnosť jeho porušenia v dôsledku existencie priamej príčinnej súvislosti medzi označeným konaním všeobecného súdu a základným právom navrhovateľa.

V tejto súvislosti bolo potrebné zodpovedať na otázku, či pod vecný rozsah termínu „prerokovanie vecí“ uvedenom v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky je možné zaradiť aj konania všeobecných súdov napríklad o procesných úkonoch účastníkov súdneho konania, prípadne aj o ich ďalších návrhoch, avšak nie vo veci samej. Nutnosť zodpovedať na túto otázku pri predbežnom prerokovaní podnetu vyvstala z tej argumentácie navrhovateľa, ktorou dôvodil, že k porušeniu základného práva na prerokovanie vecí v jeho prítomnosti došlo postupom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorý v odvolacom konaní zrušil uznesenie Mestského súdu v Bratislave o uložení predbežného opatrenia, avšak bez toho, že bol vytýčil pojednávanie a prizval naň navrhovateľa. Ústavný súd sa touto problematikou už zaoberal predtým a došiel k názoru, že za „prerokovanie vecí“ podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať aj také konanie, v ktorom súd vecne (meritórne) neprerokováva takú vec, o súdnu ochranu ktorej ho oprávnený subjekt požiadal. Pre konanie a rozhodovanie súdov o takýchto „iných“ otázkach sa preto ani nevyžaduje prítomnosť účastníkov súdneho konania, nakoľko len pre: „prvostupňové konania, ako aj pre odvolacie konania, v ktorých súd meritórne rozhoduje o veci, Občiansky súdny poriadok ráta s prítomnosťou účastníkov súdneho konania (§ 115 ods. 1, resp. § 214 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku) - I. ÚS 30/97.

Konanie súdu o iných otázkach, výsledkom ktorého sú jeho uznesenia, nie je možné považovať za prerokovanie vecí v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čo potvrdzuje aj § 214 ods. 2 písm. c) Občianskeho súdneho poriadku, podľa ktorého pojednávanie netreba nariaďovať, ak „odvolanie smeruje proti uzneseniu“.

Z uvedeného vyplýva, že za súčasť „prejednávania veci“ podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nemožno považovať aj konania súdov, ktoré sa netýkajú merita tej veci, o súdnu ochranu ktorej navrhovateľ požiadal na základe čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Pre konania súdov o takýchto otázkach zákonodarca ani nevyžaduje prítomnosť účastníkov súdneho konania. Podľa právneho názoru ústavného súdu medzi takéto konania súdov patrí aj konanie odvolacieho súdu o uznesení prvostupňového súdu, ktorým bolo uložené predbežné opatrenie podľa § 74 Občianskeho súdneho poriadku.

Nakoľko ale obsahom základného práva na verejné prerokovanie veci podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky nie je aj konanie odvolacieho súdu o uznesení prvostupňového súdu, označeným konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci vedenej pod sp. zn. Obo 342/96-49 nemohlo vôbec dôjsť k jeho porušeniu, keďže toto nie je v žiadnej príčinnej súvislosti so základným právom navrhovateľa. Z uvedeného dôvodu bol preto jeho podnet v tejto časti odmietnutý ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov.

V ďalšej časti svojho podnetu navrhovateľ namietal, že označeným konaním Najvyššieho súdu Slovenskej republiky došlo aj k porušeniu jeho základného práva vyjadriť sa k všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Aj v tejto časti bol podnet navrhovateľa odmietnutý ako zjavne neopodstatnený podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona, nakoľko neoznačil žiadny dôkaz, ktorý Najvyšší súd Slovenskej republiky v odvolacom konaní proti uzneseniu Mestského súdu v Bratislave vykonal, ale ku ktorému sa nemohol vyjadriť (bolo mu odopreté právo vyjadriť sa k nemu).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 1997

Za správnosť vyhotovenia:

t

JUDr. Richard R a p a n

predseda senátu